





Inspirace pro příští rok



Sloupovité jabloně *Ballerina*

Pěstování bylinek, zeleniny a třeba i ovoce má jen jednu podmínku: dostatek slunce. Místo se pro ně, budete-li opravdu chtít, určitě najde. Na trhu jsou totiž kromě speciálních odrůd s drobným vzrůstem určených pro pěstování v nádobách také roubované druhy zeleniny, o kterých píšeme na jiném místě tohoto Zpravodaje.

Zelenina v malém

Máte rádi rajčata? Máte na výběr hned z několika barev. Pro pěstování na balkoně – třeba i v samozavlažovacích truhlících – se hodí třeba červenoplodá odrůda 'Tumbling Tom Red' či 'Vilma' nebo žlutoplodé 'Tumbling Tom Yellow' a 'Aztek'. Moc nepotřebují: dbejte jen na pravidelnou zálivku a každý týden přihnojujte.

I mezi paprikami máte na výběr: Odrůda 'Balkonovka' už svým názvem prozrazuje, kde jí bude nejlépe. Za vyzkoušení ovšem stojí i pálivá kulatoplodá odrůda 'Pyramid' nebo chilli papričky 'Damián F1', 'Kilián' či 'Kristián'. Zkuste poslední tři sesadit do jedné nádoby, červeno-oranžovo-žlutá kombinace přitáhne tolik pohledů jako rozkvetlé letničky.

Pokud by vám to nestačilo, přidejte ještě „pepino“ čili lilek měkkostěný (*Solanum muricatum*). Nenáročný vytrvalý keřík vás na slunném stanovišti odmění tak bohatou úrodou, že budete žíhané plody rozdávat přátelům.

BYLA BY ŠKODA NECHAT
VŠECHEN PROSTOR NA
BALKONĚ MUŠKÁTŮM,
PETÚNIÍM A DALŠÍM
OBVYKLÝM OBYVATELŮM
TRUHLÍKŮ. ZKUSTE ČÁST
MÍSTA VYHRADIT
ZELENINĚ A BYLINKÁM:
KROMĚ TOHO, ŽE
KRÁSNĚ VONÍ A SKVĚLE
CHUTNAJÍ, TAKÉ
ZAJÍMAVĚ VYPADAJÍ.



Bylinková zahrádka v nádobě

Bez bylinek se v kuchyni obejde jen málokdo. Proč pro ně chodit daleko nebo dokonce používat sušené, když je můžete pěstovat na balkoně? Plné slunce, propustná zemina a střídma zálivka svědčí druhům pocházejícím ze žhavého Středomoří: šalvěji, dobromysli, tymiánu nebo rozmarýně. O něco těžší půda a pravidelná zálivka vyhovuje pažitce, petrželi a bazalce. Ostatně, právě bazalka má i několik odrůd, které budou skvěle vypadat i v sousedství kvetoucích balkonovek: prohlédněte si třeba dekorativní 'Cinamonette' a 'Siam Queen' nebo 'Red Rubin', zajímavou svými purpurovými listy.

Požitek nejen pro jazyk, ale i pro oči nabízejí také jahody. Odrůdy s růžovými květy, jaké má 'Fragoo Pink', rozkvétají a plodí od května do září. V nádobách se bude dařit i nenáročným „měsíčním“ jahodám: ty můžete sklízet až do října.

A pokud nemusíte šetřit prostorem, zkuste na terase najít místo pro vřetenovitě rostoucí jabloň. Odrůdy ze skupiny *Ballerina* netvoří korunu, ale štíhlé vřeteno a dorůstají výšky okolo dvou metrů. Plodné větévky, které vyrůstají rovnou z kmene, přinášejí jablka už druhým rokem.

Ing. Štěpán Šmerda
Zahradnictví Libeznice
Foto GAP Photos a ELHO



Truhlík s bylinkami se vejde i na malý balkon

Příprava jezírka na zimní období

KDYŽ SE DNY ZAČÍNÁJÍ ZKRACOVAT A LÉTO POMALU PŘEJDE DO PODZIMU, POTŘEBUJE NAŠE JEZÍRKO STEJNĚ JAKO ZBYTEK ZAHRADY PŘIPRAVIT NA DLOUHÉ ZIMNÍ OBDOBÍ.

Po bujné letní vegetaci se růst rostlin na konci září výrazně zpomaluje a jednotlivé části rostlin začínají odumírat. Připravují se tak na dlouhé zimní období. V této době je velmi důležité odstraňovat z vody měkké, odumřelé části rostlin, abychom se vyhnuli hromadění organické hmoty v jezírku a jejímu rozkládání. Ze stejného důvodu odstraňujeme z vody spadlé listy. Tuto činnost si můžeme výrazně usnadnit pomocí jemné síťoviny, kterou natáhneme nad hladinu jezírka. Pokud takovou možnost ne-



Vysáté nečistoty poslouží jako hnojivo

máme, pomůže nám s odstraňováním spadlého listí a odumřelých částí rostlin vodní vysavač. S jeho pomocí dno jezírka jednoduše vysajeme a organický materiál, který by v průběhu zimy zbytečně znečišťoval vodu, odvedeme mimo jezírko například pod keře nebo stromy, kde poslouží jako výborné organické hnojivo.

Na zimní období se začínají připravovat také ryby. S klesající teplotou vody se snižuje jejich schopnost trávit potravu. Nedokonale strávené krmivo se potom ve vodě rozkládá a dodává do vody živiny, které podporují růst řas. Krmné dávky proto v průběhu podzimu postupně snižujeme a v zimě ryby nekrmíme vůbec. Při dlouhodobém poklesu teploty vody pod 10 °C se aktivita bakterií a účinnost filtru snižuje na minimum. Nastává vhodný čas na zazimování techniky, která nám pomáhala v průběhu sezóny udržet v jezírku čistou, průzračnou vodu. UV lampu a filtrační prvky odpojíme, vyčistíme a odložíme do prostoru chráněného před mrazem. Čerpadlo vypneme a pokud je umístěno v nezamrzající hloubce 80 cm a více, můžeme ho nechat ve vodě. Na jaře se vytáhne, vyčistí a uvede do provozu.

V případě, že chováme v jezírku ryby, je nutné se připravit i na dny, kdy teploty dlouhodobě poklesnou pod bod mrazu a naše jezírko pokryje souvislá vrstva ledu. Na hladině jezírka musíme vytvořit a udržet místo bez ledu. Osvědčeným řešením je použití Icefree zařízení, které plave na vodě a pomocí čerpadla dopravujícího vodu



Jiří Chládek ml. doporučuje

Pokud nechcete mít s vybíráním listů z jezírka na podzim práci, doporučuji použít skimmer, který sbírá z povrchu vodní hladiny spadlé nečistoty dříve, než se stačí potopit.



z hloubky cca 40 cm k plováku udržuje na hladině nezamrzající otvor o průměru asi 20 cm. Otvor v ledu je důležitý pro únik škodlivých plynů z jezírka, které by mohly v nejhorším případě způsobit úhyn ryb. Dobře připravené jezírko a jeho rybí osádka přečkají zimní období bez újmy. V zimě zamrzlá hladina jezírka ozvláštní celou zahradu a na jaře se opět budeme těšit na zvuk potůčku a pohodové chvíle na břehu našeho jezírka.

Miroslav Ďurica
Foto OASE



Vodní vysavač pro odstranění nečistot ze dna a stěn jezírka



Nástavce umožní vyčistit i méně přístupné prostory



Zařízení Ice-free udržuje část hladiny bez ledu



Jeden z mnoha typů skimmerů



Schéma zařízení Icefree

Podzim patří trávám

DOBA KONČÍCÍHO LÉTA

A NASTUPUJÍCÍHO PODZIMU PATŘÍ
K NEJKRÁSNEJŠÍM OBDOBÍM ROKU.

DOZRÁVAJÍ PLODY OVOCNÝCH STROMŮ, ZELENINOVÉ
ZÁHONY VYDÁVAJÍ SVOJI BOHATOU ÚRODU, ÚŽASNÉ DIVADLO
ROZEHRÁVÁ PODZIM I V OKRASNÉ ZAHRADE.

Právě v tomto čase rozkvétá celá řada trvalek, listnaté stromy a keře barví svoje listy do kouzelných odstínů a do toho ještě zrají jejich pestré plody. A je tu ještě jedna skupina rostlin, která se právě na podzim předvádí ve své největší kráse. Jsou to okrasné trávy, které právě v tomto čase vystavují na obdiv svá soukvětí, ale nechávají vyniknout i svým krásným a často i trochu exoticky vyhlížejícím listům. V našich zahradnických centrech najdete bohatou nabídku těchto krásných rostlin, z nichž některé si nyní představíme.

Hakonechloa – hakonechloa

Velmi působivá tráva původem z Japonska vytváří husté trsy mírně ohnutých listů. Původní druh má čistě zelené listy, nejčastěji se však pěstuje půvabná, žlutě zelená odrůda 'Aureola'. Hakonechloa prosperuje na mírně vlhkém stanovišti, nejlépe v polostínu. Miluje dobře propustné půdy s vysokým obsahem humusu. Vyžaduje mírně kyselou až neutrální půdní reakci. V místech, která nejsou vystavena prudkému slunečnímu svitu a horku, se dá pěstovat i v nádobách. Ke konci podzimu se však rozhodně vyplatí celý trs této rostliny vyjmout z nádoby a na zimní období vysadit do volné půdy. Při jarním rašení pak můžeme opět rostlinu vyjmout z půdy a vysadit zpět do nádoby. Hakonechloa roste poměrně pomalu, ale trpělivost se u této rostliny rozhodně vyplatí. Za pár let vyroste do krásného a imponantního trsu.



Lukáš Hájek radí

Nejúžasnější ozdobníci čínskou
(Miscanthus sinensis)
doporučují sázet k sobě
a v kombinaci s barevným
kačírskem vytvořit harmonické
zákoutí. Tím dáte své zahradě
nový rozměr.



Carex – ostřice

Ostřice jsou velmi bohatým rodem, zdaleka ne všechny druhy se však hodí pro pěstování v zahradách. V posledních letech se však na trhu objevilo několik velmi zajímavých odrůd s atraktivními listy i celkově zajímavým tvarem, například 'Evereste' (na obrázku), 'Evergold' či 'Ice Dance'. Všechny zmíněné odrůdy jsou stálezelené, takže i v zimním období nabídnou zajímavý efekt. Tyto ostřice vyžadují vlhké stanoviště, nejlépe prosperují na polostinném místě. Pokud po tvrdší zimě část listů proschne, bez obav je můžeme v předjaří ostříhat, brzy na rostlině vyrostou listy nové a zdravé.



Text a foto Ing. Pavel Chlouba



Miscanthus – ozdobnice

Ozdobnice jsou poměrně vzrůstné trávy, které se pěstují v bohatém sortimentu odrůd. Dorůstají nejčastěji do výšky od 100 do 250 cm (některé odrůdy až 350 cm). Ozdobný efekt ozdobnic vytváří nejenom listy, ale také květenství. Ozdobnice nejlépe porostou v hlubších, dobře propustných půdách s vyšší zásobou živin. Vybíráme jim vždy stanoviště na slunci, v polostínu jsou řídké, slabé a neochotně nakvétají. Jednotlivé odrůdy se liší zejména výškou, barvou květů i podzimním vybarvováním listů. Některé odrůdy tvoří jenom úzké listy, jiné mají listy široké, někdy dokonce ve dvou barvách. K nejoblíbenějším patří odrůdy 'Zebrinus' či 'Strictus' (na obrázku), stejně krásné jsou ale i další odrůdy. Ozdobnice dobře snášejí naše zimy a obvykle nevyžadují ani žádné mimořádné zazimování. Důležité je jenom před nástupem zimy svázat listy do snopu. Toto opatření pomůže uchránit kořenový krček od nadměrné vlhkosti, ale zejména udrží listy pohromadě, aby je v předjaří nerozfoukal vítr po celé zahradě.

Imperata cylindrica 'Red Baron' – lalang válcovitý

Lalang patří z hlediska barevnosti k nejzajímavějším okrasným travám. V jarním období jsou jeho listy žlutě zelené barvy s červenými vrcholky, postupně se ale červená barva rozšiřuje i do spodní části listů. V polovině léta je spodní strana listů stále zelená, horní část však září svěže červenou barvou. Na podzim zabírá červená barva většinu listové plochy. Lalang může růst v různých typech půd, nejvíce mu však vyhovuje dobře propustná, mírně vlhká a kyprá půda. Dobře se kombinuje s jinými druhy trav i celou řadou trvalek, vysazujeme ho na slunečné místo, obvykle do popředí skupin, kde nejlépe vynikne jeho exotické vybarvení.



Pennisetum – dochan, vousatec

Dochany jsou opravdovou perlou podzimu. Netrpělivé povahy v jarním období trochu potrápí, protože raší velmi pozdě. Během léta však trsy obrostou bohatou porcí tenkých listů, které už jsou krásné samy o sobě. Od konce srpna a v září se na rostlinách objevují půvabná válcovitá soukvětí, kterých může být na dospělé rostlině opravdu velké množství a vydrží v atraktivním stavu na rostlině obvykle až do začátku prosince. Dochany vysazujte na slunečné, ale nepřilíš suché či horké místo. Půda jim vyhovuje hlubší, bohatá na živiny i humus. I když mají rády vlhko, půda musí být dobře propustná, aby se v oblasti kolem kořenového krčku nikdy nedržela nadbytečná voda. Většina běžně prodávaných odrůd časem dorůstá do větších rozměrů, s výjimkou miniaturních kultivarů zabírají na půdě plochu kolem jednoho metru čtverečního, přičemž v období kvetení dosahují do výšky 80-120 cm.



Cortaderia – kortaderie (pampas)

Tato kouzelná rostlina patří bez pochyb k těm nejfantastičtějším a nejužasnějším okrasným travám vůbec, z pěstitelského hlediska ale také k nejnáročnějším. V období vegetace vyžaduje totiž dostatek tepla, živin i vlhkosti. Pravidelná zálivka a přihnojování jsou během léta pro tuto travu nutností. Naopak pro období vegetačního klidu musíme těmto travám nabídnout zimní kryt a hlavně co nejsušší místo. Pro kortaderii se proto snažíme najít místo alespoň na mírném svahu, který pomůže stáhnout nadbytečnou vláhu z oblasti kořenového krčku. Kortaderie by se na definitivní stanoviště měla ideálně vysazovat až v jarním období, aby do zimy stihla co nejlépe zakořenit.



Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster'

Třtinu skoro určitě mnozí z vás budou znát i z toulek naší přírodou. U nás roste několik druhů, z nichž některé jsou velmi běžné a rostou dokonce často i na zanedbaných a neobdělávaných půdách. Rostlina na obrázku je ale svým způsobem velmi výjimečná. Na rozdíl od původního druhu se odrůda 'Karl Foerster' vyznačuje strmě vzpřímeným růstem. Dorůstá běžně do velikosti kolem 120 cm, potřebuje slunečné místo a dobře propustnou půdu. Po odkvětu stébla sice rychle žloutnou, ale velmi dlouho si drží svůj tvar i barvu, takže tato moderně vyhlížející tráva zůstane zajímavá až do předjaří. Protože tento kultivar netvoří semena, zůstane pod kontrolou a nebude se nekontrolovaně množit a rozšiřovat.

Vysazujte do košíků

CIBULNATÉ ROSTLINY JSOU POSLY JARA. NEJDŘÍVE ZAČÍNÁJÍ I PŘES SNĚHOVOU POKRÝVKU VYRÁŽET SNĚŽENKY, LADONIČKY, PO NICH ZAHRADU OŽIVUJÍ NARCISY, HYACINTY, ŘEBČÍKY I TULIPÁNY. NA LETNÍ ZAHRADĚ BY NEMĚLY CHYBĚT KVETOUcí LILIE, ALE I HLÍZNATÉ JIŘINKY ČI MEČÍKY S KOUZLEM VENKOVSKÉ ZAHRADY. CIBULOVINY KVETOUcí NA JAŘE ALE MUSÍME VYSADIT UŽ NYNÍ.

Cibuloviny se začínají ukazovat v době, kdy se trvalky teprve probouzejí ze zimního odpočinku, a to díky vegetačnímu cyklu, který vyplývá z jejich původního stanoviště. V něm se vesměs střídá vlhké jaro s teplým létem. Na rozdíl od přírodních stanovišť jsou u nás delší zimy a léto nebývá tak dlouhé a horké. Po zatažení rostlin po odkvětu je tedy nutné se o rostliny postarat tak, abychom docílili optimálního vyzrání cibulí a tím vydatného kvetení v příštím roce. Pokud chceme mít z těchto rostlin radost a užitek, je nutné se o ně postarat už při samotné výsadbě.

Většina cibulovin (kvetoucích na jaře) a hlíznatých rostlin se vysazuje na podzim, protože mnoho z nich potřebuje ke správnému zakořenění nižší teploty (září – říjen). Na jaře se vysazují teplomilné cibuloviny, některé lilie a nemrazuvzdorné hlíznaté rostliny.

Při výsadbě je důležitým faktorem hloubka výsadby, která by se měla rovnat asi dvojnásobku velikosti cibule s ohledem na druh půdy. Při výsadbě se mohou cibule nebo hlízy vysazovat do půdy jednotlivě nebo do skupin. Při větším množství cibulí je lépe vysazovat do předem odhrnuté země do požadované hloubky. A právě k tomuto účelu výborně slouží košíky na cibuloviny,

kté jsou dostupné ve dvou různých tvarech (hranatém či kulatém provedení) a také v několika velikostech, aby si každý zahrádkář mohl vybrat ten správný pro své použití.

Košík se uplatní při výsadbě skupin cibulí nebo hlíz či pro výsadbu menších cibulek. Hlavní výhodou použití košíků je tak možnost nasázet cibule najednou bez nutnosti vyhlubování jednotlivých jamek. Košíčky zaručí rovnoměrnou hloubku výsadby a snadné vyjmutí z půdy z daného stanoviště. Kromě toho je velmi výhodné, že spolu s košíkem vyjmeme i drobné dceřiné cibulky, které bychom jinak museli složitě vybírat z půdy. Při použití košíků na cibuloviny zůstanou záhony čisté a rostliny mohou být snadno přemístěny na místo, kde budou plnit svou okrasnou funkci nej-



lépe. Po zatažení rostliny se z vyzvednutí koše snadno vyberou velké, květu-schopné cibule, které se mohou přesadit na jiné místo, kde budou mít dostatek živin a příznivé podmínky pro další rok. Drobné cibule se pak lehce vyberou a dopěstují, aby zbytečně v příštím roce nezahušťovaly výsadbu a nečerpaly živiny.

Košíky na cibuloviny také pomáhají řešit prázdná místa po odkvětu rostlin. Po odkvetení se košíky z půdy vyjmou a rostliny se nechají zatáhnout. Místo po cibulovinách je možno osázet letničkami, které potřebují větší množství vody, která by cibulovinám neprospívala. Po letničkách je možné cibuloviny znovu zasadit na příslušné místo pro nadcházející rok.

Významnou funkcí košíků je omezení mechanického poškození při vytrhávání cibulí a hlíz z půdy a rovněž zamezení pomíchání jednotlivých odrůd.

Košíky se výborně uplatní při výsadbě do trvalkových záhonů, skalek nebo do výsadby dřevin.

Předností použití košíků na cibuloviny a hlíznaté rostliny je hned několik a jejich využití zaručí úspěch při pěstování těchto překrásných květin, které by měly zdobit každou zahradu.



Ing. Renata Mahelová
Nohel Garden

Proč zelené hnojení?

Zelené hnojení slouží primárně k ozdravení půdy a k jakémusi odpočinku půdy od intenzivního pěstování. Některé rostliny totiž dokážou na půdu působit blahodárně a zlepšit nejen její strukturu, ale i obsah živin v ní. A právě tyto rostliny se používají pro zelené hnojení.

Se zeleným hnojením začínáme po sklizni hlavních plodin. V době, kdy je záhon čistý a nemá smysl již nic dalšího pěstovat, osejeme záhon vhodnou plodinou na zelené hnojení. Díky tomu, že záhon nezůstane prázdný, neroste na něm plevel a vhodným výběrem plodiny navíc přerušíme i pěstební cyklus.

Rostliny vhodné pro zelené hnojení musí rychle klíčit a intenzivně růst tak, aby do zimy vytvořily velké množství zelené hmoty, kterou následně zaryjeme. Toto základní pravidlo splňují **řepka a hořčice**. Po zasetí na záhon rychle vyklíčí a díky svým širokým listům brání klíčení plevelů. Hustý porost po prvním mrazu rozdrtíme například sekačkou a zaryjeme do půdy. Dodáme tím půdě velké množství organické hmoty, kterou v průběhu zimy mikroorganismy zpracují a přetvoří na velké množství důležitých živin. Nevýhodou těchto dvou plodin je, že jsou příbuzné s kedlubnou, zelím, kapustou, ale i ředkvičkou, a tak nedojde při jejich použití k přerušení pěstebního cyklu.

Tam, kde jsme pěstovali výše uvedené rostliny, je dobré oset záhon jinými druhy, například **luskoobilní směsí** obsahující oves, ječmen, hrách a pelušku. Velice dobře se hodí právě po pěstování brukvovitých rostlin, kde nemůžeme použít řepku a hořčici. Hrách a peluška díky své symbióze s bakteriemi, které sídlí na jejich kořenech a poutají vzdušný dusík, doplní do půdy velké množství tohoto prvku, který na jaře využijí plodiny. Podobně se chová i **lupina**, další plodina vhodná pro zelené hnojení. Vytváří porost bohatých listů a podobně jako hrách a peluška dodá do půdy velké množství dusíku.

KDYŽ ZARYJEME DO PŮDY
ZELENÉ ČÁSTI ROSTLIN,
DOJDE K JEJICH
ROZKLADU, VZNIKÁ TAK
HUMUS A DO PŮDY SE
UVOLŇUJÍ ŽIVINY. TAK BY
MOHLA ZNÍT DEFINICE
ZELENÉHO HNOJENÍ.
JENŽE TAK JEDNODUCHÉ
TO ZASE NENÍ... JAKÉ
ZELENÉ ROSTLINY MOHU
POUŽÍT? LZE POUŽÍT
I PLEVELE, S KTERÝMI
CELÝ ROK BOJUJÍ?
A KDY JE MÁM ZARÝT?

Zajímavou plodinou je i **pohanka**. Vytváří také hustý porost, který brání růstu plevelů, je silně medonosná a díky jemné struktuře stonku se velice dobře rozkládá. K zelenému hnojení se dají využít například i některé druhy **aksamitníků**, které dokážou svými kořenovými výměšky snížit množství půdních hádátek a ozdravit naše záhony. Královnou mezi rostlinami používanými pro zelené hnojení je však **svazenka vratičolistá**. V krátké době vytvoří na záhoně hustý koberec zelených listů, které si poradí s kdekým plevellem. Není příbuzná s žádnou zeleninou, takže se hodí jako přerušovač pěstebního cyklu po jakékoli plodině. Svými kořenovými výměšky ozdravuje půdní profil a ničí kořenová hádátka. Nádherně modře kvete a je silně medonosná. Každý včelař je za jakýkoli kousek osetý svazenkou na podzim vděčný. Svým kořenem dokáže zlepšit strukturu i těžké půdy. Jejím zarytím se dostane do půdy velké množství jemné, zelené hmoty, na kterou se okamžitě vrhne celý komplex mikroorganismů, a do jara má záhon velice kvalitní strukturu. Svazenku můžete využít i brzy na jaře například na záhony, na kterých budete pěstovat rostliny třeba až v květnu. Jak jsem zmínil výše, perfektně zbaví půdu plevelů a zabráni i vysušování půdy. Na svažitých pozemcích zase zabráni její erozi a splavování při velkých lijácích. Svazenku vám mohu vřele doporučit jako skvělou rostlinu vhodnou právě k zelenému hnojení. Věnujte zelenému hnojení svůj čas a vyzkoušejte ho na svých záhonech. Omezíte růst plevelů, ozdravíte svou půdu, zlepšíte její strukturu, doplníte přírodní cestou živiny a zabráníte vysychání půdy.

David Brom
ZC s.r.o.



Kravský hnůj

– hnojivo našich babiček

OD JARA DO PODZIMU ZAHRADA KRÁSNĚ KVETLA A ŠTĚDŘE PLODILA. PŮDA NA ZÁHONECH I POD DŘEVINAMI JE PO SEZÓNĚ UNAVENÁ, MĚLI BYCHOM JÍ TEDY DOPŘÁT REGENERACI. DOKONCE I POKUD JSME BĚHEM JARA A LÉTA POCTIVĚ HNOJILI, VYPLATÍ SE O ÚRODNOST PŮDY POSTARAT I NA PODZIM. PŘED ZIMNÍM ODPOČINKEM JÍ PROSPĚJE NEJVÍCE, POKUD DO NÍ PŘI PODZIMNÍM RYTÍ ZAPRAVÍME PRAVÝ AGRO KRAVSKÝ HNŮJ. TOTO GENERACEMI OSVĚDČENÉ, VYVÁŽENÉ PŘÍRODNÍ HNOJIVO JE PRO PŮDU POTRAVOU I LÉKEM.

Přes zimu půda nabírá síly. Záhony budou většinou prázdné a spící dřeviny odebírají živin jen velmi málo. Na podzim proto není třeba do půdy dodávat jednotlivé prvky pro výživu rostlin (s výjimkou těch, jež podporují vyžívání a úspěšné přezimování dřevin). Po skončení pěstitelské sezóny potřebuje půda něco zcela jiného – organickou hmotu. Ta je v péči o půdu zcela nenahraditelná, neboť udržuje její optimální kyprou strukturu, zajišťuje dlouhodobou úrodnost a zdraví, udrží v ní potřebné půdní mikroorganismy a podpoří přirozené ozdravné procesy. Organická hmota zadržuje vlhkost a přitom umožní půdě dýchat, zároveň také brání erozi.

Minerální hnojiva poskytují rostlinám přísun rychle využitelných živin, po skončení vegetačního období by je však měla doplnit hnojiva organická, která o půdu pečují všestranně. Často se na ně zapomíná, což je škoda – v dobách, kdy ji naše babičky živily poctivým chlévským hnojem, byla půda prokazatelně kvalitnější a úrodnější než dnes. Na zahradě se nyní můžeme o půdu starat podle osvědčeného receptu našich předků, ale v mnohem jednodušším prove-



dení. Od tradičního hnojení totiž mnoho zahrádkářů a pěstitelů odradila nedostupnost kvalitního kravského hnoje z chovů na slameně podestýlce, který je jako jediný vhodný, navíc práce s ním je poměrně těžká. S granulovaným AGRO kravským hnojem ve formě lehkých suchých peletek všechny tyto nevýhody odpadají, aplikace i dávkování jsou velmi snadné. Přínos však zůstává stejný jako u klasického hnoje: vitální rostliny díky zdravé a dlouhodobě úrodné půdě.

Kde všude můžeme AGRO kravský hnůj použít?

Kravský hnůj je na konci vegetačního období vhodné zapravit do záhonů, k sazenicím jahod i pod ovocné stromy a keře. Při aplikaci ke dřevinám je třeba mít na zřeteli, že nejvíc živin využijí drobné kořínky přibližně pod obvodem koruny, nikoli u paty stromu či keře.



Při podzimní výsadbě sazenicím dřevin prospěje přidavek kravského hnoje do vrchních vrstev jámy, zrovna tak lze hnůj zapravit na místa pro budoucí jarní výsadbu.

Přirozené hnojení po celý rok

Na zahradě najdou uplatnění i další druhy hnoje. Zatímco kravský je vyváženým základem, slepičí hnůj je díky vysokému obsahu fosforu ideální pro jarní a letní přihnojení plodové zeleniny, drobného ovoce i květin. Podobně i koňský hnůj se hodí pro přihnojení během sezóny – pro zeleninu, záhony ve sklenících, pro první hnojení před sezónou. Tyto i další druhy hnoje můžete opět snadno aplikovat ve formě suchých peletek, které prospívají rostlinám i půdě. Mají kromě snadné manipulace a dostupnosti další výhody – čerstvými slepičinci či koňskými koblížkami přímo hnojit nelze, koncentrovaný materiál je třeba nechat nejprve zkvasit (což se bez zápachu neobejde), fermentovat, zkompostovat. Pe-

letky jsou naopak připraveny k okamžitému použití a nehrozí popálení rostlin přílišnou koncentrací živin. Organické hnojení je recept od samotné přírody. Žádné průmyslově vyráběné hnojivo jeho blahodárné účinky zatím nedovedlo nahradit. Ocení jej proto nejen fandové ekologického zahradničení, ale všichni pěstitelé, kteří vědí, že zdravá a úrodná půda je základem krásné zahrady.

Jana Buchrová
Agro CS a.s.



Připravte zahrádku na zimu

KAŽDÝ ROK NÁS TRÁPÍ OTÁZKA, JAK PŘEŽIJÍ NAŠE ROSTLINY ZIMU. VYDRŽÍ, NEZMRZNOU? VĚTŠINA Z NÁS ČEKÁ AŽ DO JARA A POTÉ ZKOUMÁ, CO ZIMA NA ZAHRADĚ ZPŮSOBILA. ABYSTE SE O ROSTLINY NEMUSELI BÁT, JE TŘEBA JE SPRÁVNĚ A VČAS PŘIPRAVIT NA VEGETAČNÍ KLID.

Hlavním krokem je přihnojení rostlin správným typem hnojiva. Ze široké škály hnojiv na trhu si vyberte hnojivo s vysokým obsahem draslíku a naopak nízkým obsahem dusíku; takové hnojivo ukončí bujný růst rostlin a zajistí jim dostatečné vyžrání pletiv před zimou. Tím zlepšíte jejich přezimování a snížíte riziko vymrzání. Nejvhodnější volbou je krystalické hnojivo KRISTALON Podzim – snadno, rychle a beze zbytku se rozpouští; kromě vysokého obsahu draslíku (36 %) obsahuje i mikroprvky (bór, molybden, měď, železo, mangan a zinek), které jsou přijatelné pro rostliny a vysoce účinné. Fungují podobně jako vitamíny pro člověka. Rostliny budou mít zdravý vzhled a dobrou kondici.

Kdy začít přihnožovat podzimním hnojivem? Hnojivou zálivku aplikujte 1x týdně od poloviny srpna do poloviny října. Hnojivo



KRISTALON Podzim je velmi vhodné také k přihnožování na list formou postřiku. Příprava hnojivé zálivky je snadná – nasypte 2 odměrky hnojiva do desetilitrové konve s vodou; jakmile se hnojivo rozpustí, můžete začít s aplikací.

Jaké rostliny podzimní výživu nejvíce uvítají? Podzimní přihnojení je vhodné pro rostliny pěstované ve volné půdě i v pěstebních nádobách ve vaší okrasné i užitkové zahradě, zejména pro okrasné dřeviny (listnaté i jehličnaté např. cypřišky, tůje, cesmíny, javory, tisy apod.), okrasné keře (ružě, ibišky, azalky, rododendrony, hortenzie, aj.), drobné ovoce (jahodníky, borůvky, angrešty, rybíz, vinnou révu), i ovocné stromy (zejména meruňky, broskvoně).

TIP: Podzimní hnojivo dopřejte i pokojovým rostlinám – také ony si zaslouží připravit na zimní období, kdy trpí nedostatkem světla!

www.kristalon.cz

Květy až do podzimu

Na výběr máme v současné době velké množství druhů kvetoucích v různých obdobích od jara do podzimu, takže trvalkový záhon může kvést po celý rok. Celou škálu trvalek kvetoucích koncem jara a v létě lze doplnit sortimentem pro pozdní období kvetení. Tyto podzimní trvalky lze rozdělit do tří základních skupin.

Krátkodenní druhy trvalek

Jedná se o druhy, které vyžadují k rozkvetení krátký den, takže začínají nakvétat až koncem srpna, v září a říjnu. Patří sem na podzim kvetoucí astry (*Aster dumosus*, *A. novae-angliae*) nebo listopadky (*Chrysanthemum*), zápleváky (*Helenium*) či ploštičník (*Cimicifuga*). Nepostradatelné jsou také druhy okrasné i během zimy, a proto jejich odkvetlá květenství stříháme až na jaře. Patří sem například třapatky (*Echinacea* a *Rudbeckia*) nebo rozchodníky (*Hylophium telephium*, *H. spectabile*), dosud často používané pod původním latinským jménem *Sedum*. Tento sortiment také obohacují vysoké okrasné trávy jako je například dochan (*Pennisetum*), ozdobnice (*Miscanthus*) nebo velice působivá, ale choulostivá pampová tráva (*Cortaderia*).

Dlouhodobě kvetoucí druhy

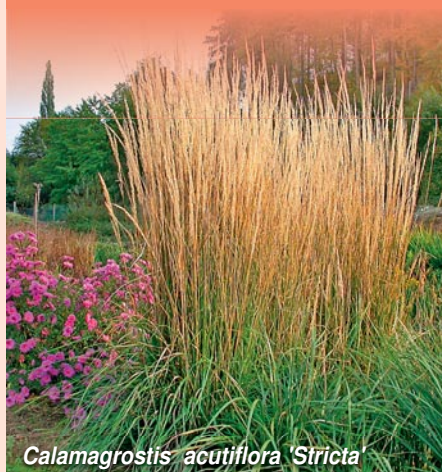
Tyto trvalky začínají kvést již v červnu a postupně rozkvétají zpravidla až do zámrazu. Často to jsou druhy s drobnými květy, například gaura (*Gaura lindheimeri*), nebo nízké trvalky jako vytrvalý hledík (*Antirrhinum hispanicum*), hledíček (*Chaenorhinum*) nebo hvozdíček (*Tunica saxifraga*).

Remontující trvalky

Tuto skupinu tvoří druhy, jejichž hlavní doba kvetení začíná koncem jara nebo začátkem léta, ale pokud se po odkvětu provede zpětný řez přibližně na délku 10-20 cm, vytvářejí na podzim nové, téměř tak bohaté

NEJEN LETNÍČKY
VYTVÁŘEJÍ V ZAHRADE
NÁDHERNOU PODÍVANOU
PO CELOU SEZÓNU. DOBRĚ
ZALOŽENÝ TRVALKOVÝ
ZÁHON POTŘEBUJE POUZE
MINIMUM PÉČE A POKUD SI
ŠIKOVNĚ VYBEREME
DRUHY ROSTLIN, MŮŽE
KVĚST PO CELOU DOBU
VEGETACE. NAVÍC BUDE
ZDOBIT I V ZIMĚ, KDY NA
SUCHÝCH KVĚTENSTVÍCH
TŘAPATEK A ROZCHODNÍKŮ
LEŽÍ ČEPIČKY SNĚHU
A NAMRZLÉ KVĚTENSTVÍ
OKRASNÝCH TRAV SE
TŘPYTÍ LEDOVOU
NÁMRAZOU.

květenství jako na jaře. Podmínkou je dostatečná zálaha, případně i přihnojování. K nejvýznamnějším zástupcům této skupiny patří ostrožka (*Delphinium*), která se svými modrými, bílými a růžovými hrozny květů patří bezpochyby k nejoblíbenějším trvalkám. Vyniká ve smíšených výsadbách nebo jako solitéra. Jedná se o rostlinu, jejíž kříženci zahrnují nejrozmanitější škálu modrých barev, kterou si lze představit – od bílé přes blankytně a hořcově modrou až po tmavě modročernou. Při výběru je třeba vzít v úvahu, že ne všechny ostrožky jsou vytrvalé. Hybridy ze skupiny Pacific jsou vyšší, s velkými květy, často generativně množené, podstatně levnější a na stanovišti vytrvají dva, maximálně tři roky. Oproti tomu nižší kříženci *D. × belladonna* a vyšší odrůdy *D. × elatum* jsou na stanovišti vytrvalé až několik desítek let a tvoří mohutné, dominující trsy. Tyto dvě skupiny bývají většinou množené vegetativně a také jejich cena v prodejnách kvůli složitějšímu způsobu množení značně převyšuje cenu kříženců ze skupiny **Pacific**. Pro podporu druhého kvetení je potřeba rostlinu po odkvětu seříznout na délku přibližně 20 cm od země. Za suchého a teplého počasí je nezbytná pravidelná zálivka a přihnojení organicko-minerálními hnojivy také velmi podpoří bohatost druhého květenství. Po seříznutí rostlina opět vykvete asi po 4-7 týdnech v závislosti na odrůdě. Tento způsob zpětného řezu lze provádět i u jiných trvalek schopných remontace, například turanu (*Erigeron*), kopretiny (*Leucanthemum*), lupiny (*Lupinus*) nebo hlaváče (*Scabiosa*). U nižších druhů, například šalvěje (*Salvia*), šanty (*Nepeta*) nebo dlužichy (*Heuchera*) je lepší hlubší zakrácení, přibližně na délku 10 cm od země.



Calamagrostis acutiflora 'Stricta'

Ing. Jana Holzbecherová
Botanické zahradnictví Holzbecher



Nepeta racemosa 'Walker's Low'



Leucanthemum maximum
'Broadway Lights'



Helenium autumnale 'Flammenrad'



Aster dumosus 'Rosenwichtel'



Delphinium × *belladonna* 'Piccolo'



Antirrhinum hispanicum



Sedum 'Herbstfreude'

Pomocníci pro podzimní práce

Rýč musí být pevný, lehký a odolný

Pro práci v lehkých půdách doporučujeme vybrat si rýč se zaobleným tvarem, zatímco pro práci v těžkém a kamenitém podloží je vhodnější rýč špičatý. Klasický rovný rýč najde uplatnění především při terénních úpravách a práci v písčitých podkladech. Při výběru konkrétního rýče je třeba věnovat pečlivou pozornost rovněž kvalitě a tvaru násady. Nejvhodnější násady jsou tradičně jasanové, především verze s profilovaným tvarem, která umožní vhodné držení těla a optimální přenos vydávané síly. Při samotném nákupu již pohledem a čtením letokruhů a suků na násadě zjistíte případná rizika prasknutí. Pozornost také věnujte kvalitě vyschnutí násady nebo původu dřeviny, obzvláště pak u výrobků importovaných z jiných klimatických podmínek nebo snad jiného kontinentu. Násada může být ukončena madlem ve tvaru tradičního T, nebo pevnějším a kvalitnějším madlem typu D.

V neposlední řadě se pak při výběru vhodného rýče zaměřte na kvalitu zpracování listu. Silnější a kvalitně svařený list rýče je zárukou spokojenosti a usnadnění práce. Přenos vibrací a snížení rizika prasknutí zajistí odpružené připojení rýče s rozdělným a dlouhým kovovým krkem. Lakované rýče jsou náchylnější na poškození a působení koroze, zatímco kvalitní nerezové rýče a listy s jinou speciální protikorozií úpravou reznutím netrpí.

Práci vám rovněž usnadní výběr vhodné velikosti rýče a délky a tvaru násady. Ženám doporučujeme menší dámské provedení a všem pak ergonomicky profilované násady, které usnadní práci a ušetří peníze za masáže bolavých zad. Zcela zodpovědně vám můžeme doporučit nové

TAKÉ UŽ VÁS NAPADLO,
PROČ MÁME V NABÍDCE
NAŠICH ZAHRADNICKÝCH
CENTER TOLIK RŮZNÝCH
TYPŮ ZAHRADNÍHO
NÁŘADÍ JAKO JSOU RÝČE
NEBO HRÁBĚ? VYSVĚTLENÍ
JE JEDNODUCHÉ – KAŽDÝ
Z NÁS DĚLÁ PODOBNOU
PRÁCI NA ZAHRADĚ,
AVŠAK V ODLIŠNÝCH
PODMÍNKÁCH A PRO
RŮZNÉ ÚČELY. DOBRÍ
VÝROBCE MYSLÍ NEJEN NA
TATO SPECIFIKA, ALE SVOU
NABÍDKU PŘIZPŮBOJÍ
TAKÉ ERGONOMII
A MOŽNOSTEM
NĚŽNĚJŠÍHO POHLAVÍ.



rýče s ergonomickou násadou zajišťující správné držení těla, které tak chrání vaše záda a klouby. Násady jsou velmi lehké s příjemným protiskluzovým TPR povlakem (termoplastická směs nylonu a plastu). Tyto nerezové rýče jsou extrémně odolné, s dlouhou životností a měkkou rukojetí, která poskytuje dobrý přenos síly.



Jaké hrábě?

Také hrábě si budeme vybírat podle podobných kritérií jako rýč. V zahradnických centrech naleznete širokou škálu různých hrábí, ať již s násadou, nebo samostatných. Základní rozdělení hrábí je definováno jejím použitím. Potřebujete-li připravit zá-



honek k osetí nebo jej upravit po sklizení úrody, použijete tradiční kovové hrábě, které využijete také při terénních úpravách nebo na stavbě. Pro hrabání posečené vysoké trávy nebo sena budou vhodnější dřevěné hrábě, případně jejich moderní plastová nebo kovová alternativa. Nejlepší volbou pro odstranění spadaného listí z trávníků budou plastové nebo kovové švédské hrábě. Poslední dobou se velké oblibě těší také vertikutační hrábě, které zajistí prořezání travního podkladu a odstraní odumřelé části trávníků.

Při výběru kovových hrábí věnujte pozornost nejen kvalitě zpracování a síle materiálu, ale rovněž povrchové úpravě. Pozinkované nebo nerezové hrábě lépe najdete



Švédské hrábě pro odklízení spadaného listí

v travním porostu a budete je používat desítky let. Nezapomeňte rovněž dbát na kvalitní a pevné spojení s násadou, přičemž síla násady musí odpovídat pevnosti odolávající tlaku, který na ni budete vyvíjet. Při výběru násady volte takovou délku, která bude odpovídat výšce vaší postavy, nebude vás nutit hrbít záda, ale zároveň zajistí dokonalý přenos síly.

Důležitým hlediskem při výběru vhodných švédských hrábí pro úklid spadaného listí je tvar a váha hrábí. V případě velkého tlaku bude docházet k zadržávání a zarávání hrábí do půdy a k napichování sklízeného listí na hroty hrábí. Příliš lehké hrábě zase budou neposedně poskakovat a sběr listí nebude tak kvalitní. Plochý tvar hrábí

je rovněž vhodnou prevencí před napícháváním listí. Sofistikovanější varianta těchto hrábí nabízí možnost výběru šíře hrábí a hustotu rozložení jednotlivých drápků. Tento typ hrábí lze zakoupit jak v kvalitním nerezovém provedení, tak v lakovaném, nebo plastovém provedení.

Také kovové hrábě můžete koupit v různém provedení. Například nerezové hrábě s tvzenými 12 zuby jsou extrémně odolné, s dlouhou životností a měkkou rukojetí, která poskytuje dobrý přenos síly.

Marek Špillar
Conmetall spol. s r.o.



Výrobky CONNEX najdete v našich zahradnických centrech

Ty nejsladší: broskve a nektarinky

PODZIM JE NEJVHODNĚJŠÍM OBDOBÍM PRO VÝSADBU VŠECH DŘEVIN VČETNĚ OVOCNÝCH. POKUD JSTE SI JEŠTĚ NEVYBRALI KONKRÉTNÍ DRUH A ODRŮDU PRO SVOU ZAHRADU, MOŽNÁ VÁM PŘIJDE VHOD STRUČNÝ PŘEHLED NEJLEPŠÍCH ODRŮD OVOCE, KTERÉ U NÁS PATŘÍ K NEJOBLÍBENĚJŠÍM: BROSKVÍ A NEKTARINEK.



DIXIRED

Raná žlutomasá odrůda vyšlechtěná v USA. Roste středně bujně, korunu vytváří polovzpřímenou až rozložitou. Plodí brzy, v příznivých letech hojně. Dozrává 12 dní před Redhavenem. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní a padlím broskvoňovým je nízká, proti nízkým teplotám ve dřevě a pupenech v květu rovněž nízká. Vyžaduje teplé polohy a úrodné půdy. Plody jsou střední až velké, kulovité, slupka je středně pevná, žlutě oranžová, měkká až středně tuhá, špatně oddělitelná od pecky. Chuť



má sladce navinulou až navinule sladkou, aromatickou, velmi dobrou. Plody jsou vhodné především k přímému konzumu. Odrůda je nejvhodnější do teplých poloh na chráněná stanoviště.

FAVORITA MORETTINI – 3

Další raná žlutomasá odrůda vyšlechtěná v Itálii. Roste středně bujně až bujně, korunu vytváří polovzpřímenou až rozložitou. Plodí brzy, hojně až velmi hojně, pravidelně. Dozrává 15 dnů před Redhavenem. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní je střední, proti nízkým teplotám vysoká. Plod je středně velký, kulovitý, slupka tenká až středně tlustá, středně až hustě plstnatá, barvy zelenavě žluté, na osluněné části překrytá červeným rozmytým líčkem. Dužnina je žlutá, měkká až středně tuhá, v plné zralosti slabě přilnavá k peckce. Chuť má sladce navinulou až navinule sladkou, poměrně aromatickou, dobrou až velmi dobrou. Výhodou této odrůdy je, že ji můžeme pěstovat i v okrajových oblastech.



REDHAVEN

Stále nejžádanější odrůda broskvoní. Je středně raná, žlutomasá, vyšlechtěná v USA. Roste bujně a vytváří širokou korunu. Plodí brzy, hojně až velmi hojně a pravidelně. Tato odrůda je středně odolná proti kadeřavosti broskvoní, odolnost proti nízkým teplotám v květu je vysoká. Je méně náročná na polohu, půdy vyžaduje dobře zásobené vláhou a živinami. Plody zrají v první dekádě srpna. Jsou středně velké, kulaté až oválné, slupka jemně plstnatá, barvy žluté, na straně osluněné je překryta tmavě červeným rozmytým líčkem, dužnina žlutá, středně tuhá, v plné zralosti oddělitelná od pecky, chuť má navinule sladkou až sladkou, dobrou. Plody jsou vhodné k přímému konzumu i konzervování.



HARBRITE

Odrůda pocházející z Kanady. Její pěstování je poněkud náročnější, hodí se spíše do teplých a středně teplých oblastí. Pokud roste na kvalitních stanovištích s dostatkem vláhy a živin, je chuťově zajímavější než Redhaven. Harbrite roste bujně, vytváří polovzpřímenou korunu. Plodí středně a pravidelně ve stejné době jako Redhaven, stejná je také odolnost proti kadeřavosti a nízkým teplotám. Nutná je zvýšená ochrana proti padlím broskvoňovému. Plody jsou středně velké, elipsovité, slupka je středně silná, jemná, pevná, žlutá, z větší části pokrytá zářivou červení. Dužnina je žlutá, šťavnatá, dobře oddělitelná od pecky, sladce navinulá, velmi dobrá. Vhodná k přímému konzumu i konzervování.



SUNHAVEN

Středně raná odrůda vyšlechtěná v USA. Jedná se o žlutomasou odrůdu dozrávající šest dní před Redhavenem. Roste bujně, v plodnosti středně bujně. Korunu má mírně rozložitou. Plodí velmi hojně a pravidelně. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní střední, proti nízkým teplotám vysoká. Plody jsou středně velké až velké, slupka středně tlustá, středně



hustě plstnatá, základní barva zelenavě žlutá, překrytá rozmytým červeným líčkem. Dužnina světle žlutá, jemná, šťavnatá, nevláknitá, v plné zralosti dobře oddělitelná od pecky. Chuť příjemně navinulá, aromatická, dobrá. Patří k nejméně náročným odrůdám.

FAIRHAVEN

Pozdní odrůda původem z USA. Roste středně bujně, korunu má vzpřímenou, středně hustou s dlouhým obrostem. Plodí brzy, hojně a pravidelně. Dozrává 11 dnů po Redhavenu. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní je střední, proti nízkým teplotám střední. Plody dosahují velké velikosti, jsou široce oválné, slupku mají tlustou, méně až středně hustě plstnatou. Základní barva je žlutá na osluněné straně s menším červeným líčkem; dužnina žlutá, jemná, šťavnatá, v konzumní zralosti rozplývavá, dobře oddělitelná od pecky. Chuť je navinule sladká, aromatická, při nadúrodě a nedostatku vody horší. Na polohu je středně náročná, vyžaduje úrodné, dostatečně vlhké půdy.



HARKO

Harko patří mezi nektarinky. Je to středně raná žlutomasá odrůda vyšlechtěná v Kanadě. Roste bujně až velmi bujně a vytváří polovzpřímenou korunu. Plodí brzy, hojně a pravidelně. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní střední, proti nízkým teplotám střední. Zraje sedm



dní po Redhavenu. Plody jsou malé až středně velké, kulovité, souměrné, slupka je lysá, středně tlustá. Základní barva je zelenavě žlutá téměř z celé části pokrytá tmavou červení. Dužninu má světle žlutou, středně tuhou, nevláknitou. Chuť navinule sladká, aromatická, vynikající. Tato nektarinka je jednou z nejméně náročných. Lze ji doporučit jak do teplých oblastí, tak do středně teplých na chráněná stanoviště.

CRESTHAVEN

Velmi pozdní odrůda původem z USA dozrávající 30 dní po Redhaven. Roste bujně, vytváří vznosnou, hustou korunu. Plodí hojně a pravidelně. Odolnost proti napadení kadeřavostí broskvoní a padlím broskvoňovým je střední, proti nízkým teplotám vysoká. Plod je velký, kulatý, slupka je tlustá, hustě plstnatá, základní barvu má žlutavě zelenou, překrytou z větší části rozmytým červeným líčkem. Dužnina je žlutá, kolem pecky načervenalá, tuhá, šťavnatá, nevláknitá, dobře oddělitelná od pecky. Jedná se o velmi kvalitní odrůdu s pozdní dobou zrání. Přesto ji lze vysazovat v mírně horších podmínkách, vždy však na chráněném stanovišti.



STARK RED GOLD

Nektarinka pocházející z USA. Je to pozdní žlutomasá odrůda. Roste středně bujně až bujně. Plodí brzy, hojně až velmi hojně a pravidelně. Dozrává 20 dní po odrůdě Redhaven. Plody jsou velké se žlutou šťavnatou dužninou dobře oddělitelnou od pecky, lysou, středně tlustou slupkou. Základní barva je žlutá z větší části překrytá zářivou červení. Chuť sladká, výborná. Patří k chuťově velmi dobrým nektarinkám, spolehlivým ve výnosu. Hodí se do teplých i středně teplých oblastí vhodných pro pěstování broskvoní. Na polohu je středně náročná, vyžaduje úrodné, dostatečně vlhké půdy.



Důležité upozornění: podle nařízení ÚKZÚZ je možné prostokořenné broskvoně, nektarinky a ořešáky z ovocných školek expedovat až po 20. říjnu toho roku.

Petr Cerha
Ovocné školky

Jak na podzimní hnojení

Na podzim hnojíme ze dvou rozdílných důvodů: buď připravujeme rostliny k lepšímu přezimování, nebo dodáváme do půdy zásobní živiny.

Hnojením zásobním se rozumí hnojení hlavně prvky jako je fosfor, draslík a vápník. Tyto živiny jsou v půdě vázány a rostliny si je postupně odebírají, proto je vhodné mít v půdě tyto prvky optimálně zastoupeny. Protože v průběhu vegetace máme málo možností, jak tyto živiny rostlinám dodat, je vhodné je do půdy dostat na podzim při rytí záhonů. Fosfor můžeme aplikovat ve formě granulovaného super-



fosfátu, draslík například draselnou solí nebo síranem draselným. Můžeme také použít hnojivo NPK, pokud se smíříme s tím, že dusík obsažený v tomto hnojivu nám do jara v půdě nevydrží. Pokud toto přihnojení provedeme právě na podzim, v průběhu zimy hnojiva uvolní živiny a budou připraveny na jarní sezonu. Pokud toto hnojení provedeme až na jaře, dojde k uvolnění živin až v průběhu sezony a to již může být významně ovlivněn výsledek našeho snažení.

Vápník jednou za čtyři roky

Samostatnou kapitolou zásobního hnojení je dodání vápníku. Hnojení vápníkem by se mělo provádět jednou za čtyři roky, to je

NEJEN NA JAŘE, KDY
MÁME RADOST Z TOHO,
ŽE PO ZIMĚ ZNOVU
MŮŽEME ZAČÍT
PĚSTOVAT KVĚTINY
A ZELENINU, JE TŘEBA
HNOJIT. I PO SKLIZNI SE
MUSÍME O ZAHŘÁDKU
A ZÁHONY STARAT.
O ZÁKONITOSTECH
A SMĚRECH PODZIMNÍHO
HNOJENÍ, KTERÉ MUSÍME
DODRŽET, ABYCHOM
BYLI ÚSPĚŠNÍ, SI DNES
POVÍME.



přesně doba, po kterou dochází k rozpadu a uvolnění vápníku z mletého dolomitického vápence. Toto hnojivo je vlastně nerost namletý na jemný prášek a vápník se z něho uvolňuje postupně po dobu čtyř let. Po celou tuto dobu vápenec ovlivňuje i kyselost půdy, a tak nemůžeme čekat po aplikaci vápence výsledky již v prvním roce. Je to dlouhodobý proces. Vápenec lze aplikovat rozhozem před rytím, nebo například plošným rozhozem na trávník, kde nám na jaře tající sníh pomůže se zapravením do hustého travního drnu. Zajímavé je také využití granulovaného dolomitického vápence. Lépe se s ním pracuje a snáze dodržíme zvolenou dávku než s klasickým jemně mletým vápencem. Důležité upozornění: nepoužívejte klasické nehasené stavební vápno! Při bouřlivé chemické reakci vyvolané stykem tohoto vápna s vodou dojde k poškození trávníku i kultur v půdě. Opravdu je třeba použít vápenec dolomitický určený pro pěstování rostlin.



Organická hnojiva z přírody

Dalším typem zásobního hnojení je hnojení organickými hnojivy. V dřívějších dobách žádná anorganická hnojiva nebyla a naši předci používali k hnojení hlavně klasický hnůj. Ten také zapravovali do země pře-

vážně na podzim, protože věděli, že v půdě přes zimu dojde k rozložení pevných částí hnoje a budou mít na jaře živiny připravené. Dnes máme hnůj k dispozici také ve formě granulí, z nichž se živiny uvolňují o něco rychleji než z klasického hnoje a podzim je to pravé období pro dodání kravského či koňského granulovaného hnoje s rohovinou do záhonů. Lze využít i granulované slepičince, které oproti ostatním i organickým hnojivům obsahují velké množství fosforu. Takže směsí například koňského hnoje s rohovinou a slepičinců dodáte záhonům skvělý organický koktejl, po kterém rostliny na jaře najdou záhony připravené a plné všech potřebných živin. Organickými hnojivy dodáváme do půdy nejen potřebné živiny, ale zvyšujeme i obsah humusu v půdě a tak i její úrodnost.

nebezpečí. Dusík sice umožňuje rychlý nárust zelené hmoty, ale buňky jsou křehké a měkké a v zimě by zmrzly. Proto je třeba tyto rostliny změnou hnojení připravit na zimní mrazy. S aplikací podzimních hnojiv není třeba otálet a je možné začít již v průběhu srpna tak, aby měly rostliny dostatek času se na zimu připravit.

Trávník v polovině srpna začneme intenzivně hnojit podzimním trávníkovým hnojivem Expert, které má vyvážený poměr živin a větší obsah draslíku a tím zpevní buněčnou stěnu trav. Podzimním trávníkovým hnojivem Expert se vyplatí hnojit trávník i v průběhu vegetace, hlavně v období extrémního sucha, protože složení živin v tomto hnojivu významně ovlivňuje i hospodaření s vodou v rostlinách. V průběhu podzimu budou stačit maximálně tři aplikace Expertu a trávník perfektně přežije.

Konifery ošetříme Podzimním hnojivem na jehličnany, které pomůže k rychlejšímu vzrávání dřeva, zpevní buňky nových přírůstků a posílí jehlice. Opět začneme s přihnojováním již koncem srpna.

Ostatní stálezelené keře a například i růže ošetříme osvědčeným kapalným hnojivem Kapka podzimní.

Tempo pro kompost

Na podzim také můžeme připravit a dezinfikovat záhony pro jarní setí a vyčistit skleník od plevelů, chorob, škůdců z letošní sezony. Stačí po zrytí aplikovat Dusíkaté vápno, které výborně desinfikuje, vyčistí a připraví půdu na jarní osetí.

Zbytky po sklizni, kterých je na podzim na zahradě určitě spousta, doporučujeme kompostovat a vytvářet si tak svůj vlastní kompost, který je tím nejlepším, co mů-



žeme svým záhonům dopřát. A protože na podzim v kompostu shromáždíme velké množství materiálu a potřebujeme nastartovat intenzivnější proces rozkladu, doporučuji použít Urychlovač kompostu – směs mikroorganismů, které rychle rozkládají dřevité stonky a urychlují zrání kompostu. Kompost tak bude pracovat výborně přes celou zimu a na jaře bude připraven k použití.

David Brom
ZC s.r.o.

Příprava na přezimování

Na podzim nás čeká také příprava vytrvalých rostlin na zimu. Konifery, trávníky, růže a stálezelené keře potřebují v této době jinou výživu. V průběhu vegetace chceme, aby byly co možná nejzelenější, a tak je intenzivně hnojíme dusíkem. To pro tyto rostliny ale představuje na podzim velké



Co právě teď na zahradě?

PODZIM JE OBDOBÍ SKLIZNĚ A PŘÍPRAVY ZAHRADY NA ZIMU. ZDÁLO BY SE, ŽE MOC PRÁCE NÁS UŽ S BLÍŽÍCÍM SE KONCEM ROKU NEČEKÁ, ALE PRÁVĚ TEĎ MŮŽEME NĚKTERÝM ROSTLINÁM POMOCI DO PŘÍŠTÍHO ROKU.

Kompost jako zdroj živin

Podzim na zahradě je ve znamení úklidu. Sklízí se většina plodin a díky tomu máme velké množství organické hmoty, kterou musíme nějak zpracovat. Odvážet ji na skládku je zbytečné. Můžeme ji zpracovat a udělat si svůj vlastní kompost, jímž můžeme své zahradě poděkovat za to, že nám dává dobrou zeleninu a skvělé ovoce. Založení kompostu není nikterak složitá záležitost. Je nutné dbát na to, aby zrání probíhalo za dostatečného přístupu vzduchu, aby nedocházelo k nežádoucímu hnití, udržet optimální vlhkost a alespoň dvakrát za rok jej překopat. Přípravky s obsahem mikroorganismů a bakterií jsou užitečným pomocníkem, který urychlí zrání kompostu. Pomocí konve nebo rozhozem je vpravíme na jednotlivé kompostované vrstvy, tím zvýšíme jejich podíl a urychlíme tak celkové zrání až o několik měsíců. Můžeme vyzkoušet například přípravky Radivit nebo Urychlovač kompostu pro rychlý start, které urychlí zrání kompostu až o polovinu.



Trávník potřebuje výživu i ochranu

Na podzim nás čeká nejvíce zásahů v intenzivně pěstovaných trávnících, které jsou na průběh zimy nejvíce citlivé. Trávník bychom měli začít připravovat na zimu již v druhé polovině srpna. Změníme systém hnojení tak, aby zesílila buněčná stěna trav a zahustily se rostlinné šťávy a lépe tak odolaly mrazu. V průběhu září provedeme poslední postřik proti dvouděložným plevelům, které dokážou růst i v zimě pod sněhem. Postřik například přípravkem Agrofit Kombi nebo Bofix zničí vyrostlé plevele a protože přes zimu nejsou optimální podmínky pro klíčení semen, na jaře bude trávník, jak má být. Podzimní ošetření proti plevelům má ještě jeden zajímavý aspekt: na jaře hnojíte pouze trávník a ne plevele.

Před zimou bychom také neměli zapomenout zbavit trávník mechu přípravkem proti mechu a případně dosít prázdná místa. Na podzim tato místa ještě krásně zarostou a na jaře máme trávník jako nový. Posledním krokem před zámrazem je ošetření přípravkem Ortiva

proti plísni sněžné. Tato choroba napadá trávníky, které jsou přerostlé, hodně hnojené dusíkem a je na nich v průběhu zimy vysoká sněhová pokrývka. Nikdo z nás na podzim neví, kolik sněhu v zimě napadne, proto se postřik přípravkem Ortiva doporučuje i preventivně.



Spolehlivě proti škůdcům

Na podzim také stěhujeme rostliny z balkonů a teras k přezimování do interiérů. Pro většinu těchto rostlin je změna intenzity slunečního záření dost problematická. V průběhu zimy jim často opadnou některé listy nebo mají jen minimální množství přírůstků. Na některých rostlinách si domů můžeme přinést například mšice, molice či jiné škůdce, kteří je v průběhu zimy začnou úspěšně decimovat. Proto rostliny před umístěním na zimoviště důkladně prohlédneme a vydezinfikujeme. Ideálním pomocníkem je Substral Careo. Insekticidní postřik nebo granulát, který působí dlouhodobě na široké spektrum škůdců, rostliny kompletně vyčistí.

Na některých pokojových rostlinách se mohou objevit i takzvané puklice. Jsou to červci, kteří sají hlavně v paždí listů nebo na měkkých částech rostlin. Jsou kryti voskovým štítkem, který je chrání před velkou částí postřiků jako pancíř. Úspěšně si s nimi poradí insekticidní tyčinky Substral Careo. Aplikace je naprosto jednoduchá, vezmete tyčinku, zapíchnete ji do substrátu k rostlině, která je napadená puklicí, a zalijete dostatečným množstvím vody. Do substrátu se začne uvolňovat účinná látka a rostlina si ji nasaje společně s hnojivem, které tyčinky také obsahují. Po dobu tří měsíců koluje účinná látka v rostlině a puklice, které sají rostlinné šťávy, ji nasají a okamžitě hynou. Pokud máte podobný problém u velkých pokojových rostlin, vřele doporučuji insekticidní Careo Granulát, který dokáže ošetřit až 40 litrů substrátu. Funguje podobně jako tyčinky celé tři měsíce, jeho účinnost je ale o něco rychlejší díky drobnější formulaci, která se rychleji rozpouští a snáze se dostane do rostliny.



Rázně proti plevelům

V rámci podzimního úklidu přijde řada i na různá zákoutí a nepřístupné plochy plné plevelů. Tam nám bude velkým pomocníkem totální herbicid Roundup Expres. Tento přípravek je již naředěný a připravený k okamžitému použití v litrovém nebo v pětilitrovém balení jako tlakový postřikovač. Aplikace je pak velice jednoduchá: pumpou natlakujete postřikovač a pomocí herbicidní trysky provedete aplikaci Roundupu Expres na vybraná místa.

Pokud vás na záhonech trápí úporný plevel jako například ptačinec, žabinec nebo peřour, kterého se ne a ne zbavit, zkuste posklizňovou aplikaci Roundupem. Po sklizni nechte plevele narůst zhruba do velikosti deseti centimetrů a proveďte aplikaci přípravkem Roundup. Plevel zničíte i s kořeny a na jaře budete mít záhon čistý a připravený k setí.



Proti kadeřavosti už na podzim

V zahradách najdeme čím dál častěji i broskvoně, které trpí kadeřavostí. Tato houbová choroba napadá mladé listy brzy na jaře.

Hlavní ošetření provádíme při rašení vrcholových pupenů v jarním období. Zajímavé je i podzimní ošetření broskvoní přípravkem Kocide. Ten odstraní spory hub na letorostech již na podzim a z jara pak máme více času na první postřik proti této chorobě. Postřik provádíme po opadu listů broskvoní a to tak, že omyjeme kompletně celé větve stromu.



David Brom
ZC s.r.o.

Roubovaná zelenina slaví úspěchy

CO ČECH, TO MUZIKANT, CO ČECH, TO ZAHRÁDKÁŘ. DOBY, KDY SOUČASNĚ PLATILA OBĚ TATO RČENÍ, UŽ JSOU DÁVNO PRYČ. ZAČÁTKEM DEVADESÁTÝCH LET JSME MÍSTO ZÁHONŮ ZASELI TRÁVNÍK, PODÉL PLOTU VYSÁZELI OKRASNÉ KEŘE, PŘED TERASU USADILI BAZÉN A NA TERASU GRIL. ZE ZAHRÁDEK ZMIZELA ZELENINA A OVOCNÉ STROMY. PROČ SE PLAHOČIT SE ZELENINOU A OVOCEM, KDYŽ SI JE MŮŽEME KOUPIT CELÝ ROK V BLÍZKÉM SUPERMARKETU?

Po několika letech ale došlo k vystřízlivění: zelenina podražila a dodnes si málokdo dokáže zvyknout na to, že i v sezoně stojí kilogram jahod 80 Kč a třešně 100 Kč. Rajčat, okurek a další zeleniny, které markety nabízejí celou zimu, už jsme se také nabažili – se zavázanýma očima totiž jen málokdo pozná, co vlastně jí. Od roku 2005 tak v našich zahradnických centrech začínáme zaznamenávat zvýšený zájem o sazenice zeleniny, i když druhová skladba je evidentně jiná než před revolucí. Z košťálovin se sázejí ve větší míře pouze kedlubny, poptávka po celeru, majoránce a jiných aromatických a léčivých rostlinách stoupá

každý rok. Pěstitelský boom zažívají jarní salátové zeleniny a zejména teplomilná plodová zelenina – okurky, papriky, rajčata a další.

S rozmary počasí se vyrovnáme hravě

Vědecko-technická revoluce zuřící za ploty našich zahrádek donutila nás, zahradníky a zahrádkáře, mnohé letité pravdy zapomenout. Diskutabilní globální oteplování, ale zejména šlechtitelé zeleniny jsou příčinou toho, že na našich zahradách se daří i melounům a lilkům. Sazenice druhů, které jsme znali z dovolených v Bulharsku a v Rumunsku, nyní nakupujeme v zahradnických centrech a pěstujeme na zahradě s kedlubnami, špenátem a mrkví. Přestávají platit pořekadla typu „Na svatého Marka vysad' oharka“. Nové odrůdy mají obvykle kratší vegetační dobu a vyžadují jiné zacházení. K dispozici je salát pro celosezonní výsevy, obří cibule o hmotnosti až 1,5 kg, kterou upotřebíme v kuchyni, ale především bude atraktivním dárkem: jedním darovaným kusem spolehlivě zachmuříte jakéhokoli kolegu zahrádkáře, který suší někde pod přístřeškem svou cibuli o velikosti mexického dolaru.

A co teprve počasí? Jaro trvá obvykle týden, zima přechází přímo v léto, zmrzlí muži se řídí snad kalendářem Inků. Když je



František Kopřiva radí

Roubovaná zelenina má velkou perspektivu zejména pro samozásobitele. Umožňuje úspěšně pěstovat i choulostivé druhy a je zpestřením sklízňe i zdravé stravy.



sucho, tak několik měsíců. Zima je jednou za pět let, ale zato zničující. S tím vším se musí šlechtitel a následně pěstitel vypořádat. A zdá se, že se nám to daří.

Zelenina dvojího druhu

Současný sortiment rajčat, paprik, okurek, melounů, lilků či tykví je naprosto neporovnatelný s tím, co jsme vám my, zahradníci, mohli nabídnout před dvaceti třiceti lety. Změnila se i technologie pěstování nejen na úrovni velkovýroby, ale i v zahrádkách. Rozhodující pro zahrádkáře je i to, že šlechtitelé chápou malopěstitele jako významného zákazníka a šlechtí například rajčata ve dvou skupinách – jednak pro velkovýrobu, jednak pro drobné zahrádkáře. Požadavky každého z nich jsou sice podobné, ale ne totožné. Velkovýroba vyžaduje především vysoký výnos, dlouhou skladovatelnost a vysokou odolnost při dopravě, zatímco samozásobitel upřednost-



ňuje výbornou chuť a vysokou odolnost proti škůdcům a chorobám.

V posledních letech se na výsluní zájmu malopěstitelů dostává takzvaná roubovaná zelenina. Ve velkovýrobě se tato technologie využívá zejména u okurek již 50 let, u ostatních druhů plodové zeleniny se ale začala uplatňovat až v posledních několika letech. V letošním roce jste mohli v našich zahradnických centrech nakoupit roubovanou zeleninu poprvé. Vlastně ne tak docela – v Zahradnickém centru v Šebrově mohli zákazníci nakupovat roubovance letos již šestou sezónu. Zahradnictví u Kopřivů totiž úzce spolupracuje s německou firmou Volmary, která je dodavatelem minisadby roubované zeleniny. V posledních letech v Šebrově vyzkoušeli celý nabízený sortiment rajčat, paprik, okurek, melounů, lilků a bazalky.

Firma Volmary dodává asi 25 druhů rajčat, deset druhů paprik, na výběr je i z melounů vodních, cukrových a bazalky. Sortiment je mírně obměňován. Z drobnoplodých odrůd rajčat s vynikající chutí určených pro přímý konzum a do salátů jsou vynikající 'Dolce Vita' – sladké, aromatické cherry rajče, datlové rajče 'Dasher', které je velmi aromatické a má pevnou konzistenci, nebo 'Cupido', také datlové rajče, které má tvar malých pralinek.

Jak pečovat o roubovanou zeleninu

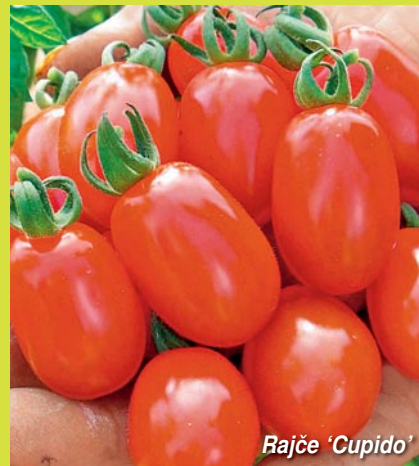
Co je na roubované zelenině tak zajímavého, že se v posledních letech stává vyhledávaným sortimentem? Kvalitní výkonná odrůda je naroubována na bujně rostoucí podnož příbuzné rostliny – například okurka na tykev, rajče na lilek, pro lilek jiná odrůda lilku a podobně. Přesná identifikace podnože se nikde neudává, protože je součástí know how.

Společnou vlastností podnoží je obří kořenový systém odolný proti chladu a přemokření. Výsledkem je bujný růst a odolnost ušlechtilé části rostliny. Okurky hadovky tak poskytují extrémní výnosy a dožívají se podzimu, protože kořeny dýně snesou sucho, mokro i chlad, což je pro skleníkové hadovky smrtelná kombinace. Rajčata dorůstají výšky pěti metrů, jedna rostlina pěstovaná na balkoně poskytne množství absolutně čerstvých plodů vynikající chuti. Obdobné je to u paprik. Pokud máte rádi lilky, stačí vysadit dvě tři rostliny – nejen že dosáhnete soběstačnosti, ale naučíte jíst lilek i sousedy. Roubovanou bazalku zase můžete sklízet po celou sezónu a nesetkáte

se s tím, že by se uprostřed léta rostlina poroučela. Pokud vysadíte kteroukoliv odrůdu melounu, budete se divit, jak jste si mohli pochutnávat na kupovaných melounech. Pro úspěšné pěstování roubované zeleniny je ale třeba dodržet pitný a stravovací režim. Rostlina musí mít dostatek živin a vody. Protože je sklizeň určena k naší konzumaci, použijeme kvalitní substrát,

hnojíme přiměřeně nezávadnými organickými hnojivy. Pěstujeme v nádobě nebo volné půdě na zahradě nebo skleníku. Při nákupu sazenic vám personál zahradnického centra dokonale poradí a poskytne všechny potřebné informace.

*RNDr. František Kopřiva
Zahradnictví u Kopřivů, s.r.o.*



Rajče 'Cupido'



Rajče 'Dasher'





Dýňové slavnosti

v našich zahradnických centrech

Společná akce členů Sdružení zahradnických center

Zahradnictví Dvořák a syn

Teplice

13. – 14. října

- zábavný víkend se členy brněnského divadla Koráb (malování na obličej, soutěže pro děti, moderované vstupy)
- dlabání a vyřezávání dýní
- prodej dýňových pochoutek

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.

Šebrov

20. – 21. října

6. ročník dýňových slavností

- pro děti do 15 let vyřezávání strašidel z dýní
- ochutnávka dýňových specialit (polévka Hokkaidó, dýňový moučník)
- v sobotu 20. října od 18 hod strašidelná procházka zahradnictvím

8. – 9. září zeleninový víkend

- ochutnávka různých druhů zeleniny
- prodej čerstvé zeleniny místní produkce
- dekorace z podzimních květů a plodů

AZ Garden s.r.o.

Pardubice

13. – 14. října

- tvorba dekorací z plodů podzimu pro děti i dospělé
- ochutnávka dýňových specialit

FERENČÍK s.r.o.

České Budějovice

13. – 14. října

- skákací hrad pro děti
- malování na obličej
- dýňové pochoutky

FLORA GARDEN s.r.o.

Bakov nad Jizerou

13. – 14. října

- malování na obličej
- soutěž o nejlepší dýni (tři nejhezčí dýně získají sladkou odměnu z cukrárny Flora)

Zahrada Lisý

Králův Dvůr u Beroun

19. – 21. října

Zelí a dýně v Zahradě Lisý

- ochutnávka specialit se zelí a dýní
- prezentace podzimních hnojiv a užitkové keramiky
- podzimní výstava ČSZ
- prezentace regionálního pivovaru
- program pro děti

Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.

Modřice u Brna

13. – 14. října

- balónkový klaun
- malování pro nejmenší
- soutěž pro hravé
- vyřezávání dýní
- malování na obličej (9,30-12 hod, 13-16 hod)
- sobota 13. října od 15 hod – Perníková chaloupka (Divadlo Koráb)
- neděle 14. října od 15 hod – Princezna s dlouhým nosem (Divadlo Koráb)

Zahradnictví Líbeznice

Líbeznice

20. – 21. října

- výroba dýňových strašidel
- malování na obličej
- ochutnávka dýňových pochoutek
- zábavný program pro děti

Chládek – zahradnické centrum

Praha

6. – 7. října

- dlabání dýní
- malování na obličej
- hledání pohádkových bytostí v zahradnickém centru
- večerní ohnivá show

Více informací najdete na webových stránkách jednotlivých členů (viz poslední strana Zpravodaje)

Dýňové slavnosti 2011

PODÍVEJTE SE, JAK PROBÍHALY DÝŇOVÉ SLAVNOSTI V NAŠICH ZAHRADNICKÝCH CENTRECH V LOŇSKÉM ROCE. TAKÉ LETOS PRO VÁS MÁME PŘIPRAVENÝ BOHATÝ PROGRAM A TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU!



Zahradnictví Dvořák a syn



Zahradnictví Dvořák a syn



Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.



Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.



Zahradnictví U Kopřivů s.r.o.



Zahradnictví U Kopřivů s.r.o.



Zahradnictví Libeznice



Chládek – zahradnické centrum



FERENČÍK s.r.o.



AZ Garden s.r.o.



Zahrada Lisý



Chládek – zahradnické centrum



FERENČÍK s.r.o.



FLORA GARDEN s.r.o.



FLORA GARDEN s.r.o.

Zahradnické centrum FLORA Bakov nad Jizerou

ANI ZAHRADNICTVÍ V BAKOVĚ NAD JIZEROU SE NEVYHNULO ZESTÁTNĚNÍ V 50. LETECH MINULÉHO STOLETÍ. NA ROZDÍL OD JINÝCH ZAHRADNICKÝCH CENTER, JEJICHŽ HISTORII SI NA TĚCHTO STRANÁCH PŘÍBLIŽUJEME, SE VŠAK JEHO PŮVODNÍ MAJITELÉ A ZAKLADATELÉ LISTOPADOVÉ ZMĚNY REŽIMU NEDOČKALI. JAK TO TEDY VLASTNĚ CELÉ BYLO?

Začátky historie naší rodinné zahradnické firmy lze datovat do období 30. let minulého století. V roce 1933 začal ve svých 21 letech budovat zahradník František Dvořák, syn malého rolníka, na okraji Bakova nad Jizerou rodinné zahradnictví. Začátky jeho podnikání však nebyly jednoduché. Na samém okraji města nejdříve zakoupil malý pozemek, původně navážku odpadu, kterou zrekultivoval. Další pozemky v okolí si pro svoji výrobu nejdříve pronajal a postupem času, jak se dařilo lépe či hůře, postupně odkupoval.

V roce 1937 se František oženil s Boženou Malou, dívkou z vedlejší vesnice Buda. Společně si pronajali malý rodinný domek vedle zahradnictví, v jehož přízemí zřídili později i malou prodejnu. V té kralovala Božena, zatímco František se staral o rozvoj a výrobu v zahradnictví. To nebylo nijak



Rodina Dvořáková – František a Božena, synové František a Miroslav, u domu vedle zahradnictví, kde bydleli a měli i prodejnu

specializované. V jarních měsících byla nosným programem převážně výroba sadby zeleniny a květin, v průběhu celého roku se zde pěstovala zelenina i květiny a v nemalé míře se vyráběla smuteční a slavnostní vazba. Valná většina této produkce se prodala přímo v zahradnictví, případně se rozvážela malým nákladním automobilem po okolí.

V roce 1938 se manželům Dvořákovým narodil první syn František a v roce 1949 druhý syn Miroslav. V té době bylo zahradnictví již velice dobře zavedenou firmou. Zahradník František Dvořák měl pět stálých zaměstnanců a za zmínku stojí, že jako první živnostník v Bakově a jeho okolí měl i malý nákladní automobil, se kterým rozvážel po okolí své výpěstky a výrobky. Dokonce až do vyvlastnění firmy v 50. letech bylo v zahradnictví v učení pět učňů, kteří se zde nejen učili od již zkušeného zahradníka, ale dokonce zde i bydleli a byli součástí rodiny.



František Dvořák, zakladatel zahradnictví



Zahradník František Dvořák (v klobouku) v zahradnictví, v pozadí dům, ve kterém bydleli



V roce 1953 nastoupil starší syn František do zahradnické školy v Kopidlně, kde se vyučil zahradníkem a poté nastoupil na zahradnickou školu do Mělníka, kde odmaturoval v roce 1959. To již byla ale jiná doba. Do rodinné firmy se již z učení ani nikdy později nevrátil.

Po vyvlastnění v 50. letech přešlo zahradnictví nejdříve pod Komunální podnik města Bakov nad Jizerou a později pod Okresní podnik služeb Mladá Boleslav. Navrácení zahradnictví zpět do rukou rodiny se již jeho zakladatel František Dvořák, jeho žena Božena ani jejich starší syn František nedožili.

V roce 1991 došlo po společenských a politických změnách k navrácení zahradnictví zpět do vlastnictví rodiny. Bylo ale zcela jasné, že fungování zahradnictví v podobě, v jaké bylo vráceno, nemá žádnou velkou perspektivu ani budoucnost. V následujících letech proto došlo k dramatické proměně celého areálu zahradnictví v Bakově nad Jizerou včetně výstavby nového zahradnického centra v Jičíně.

Dnešní podoba zahradnictví je výsledkem změn trvajících 21 let. Myslím ale, že kdyby svoji firmu dnes, po téměř 80 letech od založení, viděl její zakladatel a můj dědeček František Dvořák, byl by spokojený.

Zahradník František Dvořák (v bílé košili) se zaměstnanci

*Ing. Zbyšek Dvořák
FLORA GARDEN s.r.o.*



Rodina Dvořáková v zahradnictví někdy kolem roku 1953



Rodinné foto – zahradník František Dvořák se ženou a oběma syny, cca 1953



Skleníky zahradnictví



Vjezd do zahradnictví – 60.-70. léta

Zásady pro založení a údržbu trávníku na podzim

Aneb několik tipů a triků společnosti AROS-osiva s.r.o. jak založit kvalitní trávník.



Konec léta a začátek podzimu je opět velmi vhodné období pro zakládání všech typů trávníků a obnovu starších trávníků poškozených nejen letními přísušky. Pokles teplot, silnější ranní rosy a častější dešťové srážky umožňují zakládání trávníků od poloviny srpna do konce října. V tomto období trávník dobře vzejde a do zimy se plně zapojí.

PŘÍPRAVA PŮDY

Základem je dokonalá zahradnická příprava půdy před výsevem osiva. Z půdy odstraníme kameny a jiné nežádoucí organické zbytky. Pozemek urovnáme tak, abychom mohli následně půdu řádně prokypřit do hloubky 100 až 150 mm, případně ji můžeme vylehčit středně jemným pískem. V předseťové přípravě rovněž půdu zásobně vyhnojíme zapravením potřebných živin v podobě kvalitního trávníkového hnojiva v dávce cca 20 až 30 g/m² (vhodné je hnojivo AROS STARTER® nebo podzimní hnojivo AROS WINTER®). Připravený pozemek k výsevu osiva necháme cca 2 až 3 týdny tzv. odležet. Následně po vzejití plevelů z půdní zásoby provedeme mechanické nebo chemické odplevelení pozemku, které je vhodné ještě jednou před výsevem osiva opakovat.

VÝSEV OSIVA

Vhodný výběr travní směsi určuje vlastnosti a charakter budoucího trávníku. Proto výběr travní směsi v žádném případě nepodceňujte. Vysévat můžeme od jara až do konce října s přihlédnutím k půdně klimatickým podmínkám. Osivo vyséváme secím strojkem nebo ručně - na široko, v dávce 10 až 30 g osiva na 1 m², v závislosti na kvalitě přípravy půdy, druhu travní směsi a technice výsevu. Před výsevem je vhodné osivo travní směsi promíchat a rozdělit na dva stejné díly. První díl osiva vyséváme podélně a druhý díl kolmo na první. Tím docílíme rovnoměrného výsevu. Po výsevu osivo lehce zapravíme hráběmi do hloubky 2 až 3 mm a povrch půdy utužíme např. zahradním válcem. Zavlažujeme pravidelně v ranních a večerních hodinách až do vzejití travních rostlin. Dle zvolené travní směsi osivo vzchází za 20 až 35 dní.

SEČENÍ

Sečení nově založeného trávníku provádíme při výšce cca 80 až 100 mm a to zásadně ostrými nástroji (kosa, srp, žací nůž). Výšku snižujeme postupně maximálně o jednu třetinu z celkové výšky rostlin. Po třetí seči nově založený trávník můžeme začít kosit již na požadovanou výšku, dle typu trávníku a přírůstu travní hmoty v průměru jedenkrát za týden.

VÝŽIVA A HNOJENÍ

Základem dokonalého trávníku je vyrovnaná a dostatečná výživa, která ovlivňuje kvalitu travního porostu a jeho odolnost vůči zátěži, chorobám, letním a zimním stresům. Především často kosené, okrasné či zátěžové trávníky jsou na výživu velmi náročné. Potřebné množství živin stanovíme nejlépe rozбором půdy, vizuálním posouzením trávníku a doporučenými dávkami hnojiv.

Společnost AROS-osiva s.r.o. nabízí »komplexní systém hnojení trávníku« v průběhu celého vegetačního roku. Trávníkové hnojivo aros starter® je určeno především pro zakládání a obnovu travních ploch v průběhu celého vegetačního období. Vegetační trávníkové hnojivo aros power® slouží pro dokonalou výživu od jara až do příchodu podzimu. Podzimní výživu pro zdárné přezimování vám zajistí trávníkové hnojivo aros winter®.

Více informací najdete na www.aros.cz

NÁŠ TIP

Vyzkoušejte unikátní travní směs **OBNOVA® 2 in 1** s trávníkovým hnojivem. Tato travní směs je určena pro regeneraci všech typů trávníků, které během 3 až 4 týdnů dokonale obnoví, prořídla místa zaplní a vytvoří zátěži odolný trávník.



Travní směs HRÁŠTNÍ

Ideální pro trávníky využívané k aktivní rekreaci. Je složena z druhů a odrůd odolných vůči zátěži a sešlapání, s rychlou schopností regenerace.



Travní směs OBNOVA® 2 in 1 s trávníkovým hnojivem

AROS-osiva s.r.o., Trousilova 1, 182 00 Praha 8 • www.aros.cz
tel./fax: 284 681 652

Již 20 let pro vás Chládek – zahradnické centrum

Rok 1992:

Na obrázcích je první, dnes již neexistující budova zahradnického centra o rozloze 320 m². Právě zde manželé Chládkovi slavnostně otevřeli v prosinci roku 1992 zahradnické centrum.



Rok 2002:

O deset let později se zahradnické centrum pyšnilo moderními prodejními skleníky a rozlehlou venkovní prodejnou a již bylo jasné, že zahradnická tradice ve Střešovicích získala zpět svou bývalou slávu.



Rok 2012:

I v dnešní době si zahradnické centrum drží svou kvalitu a prestiž podpořenou rodinnou tradicí a nabízí zákazníkům široký sortiment zboží pro dům a zahradu.



Doufáme, že nejméně dalších dvacet let vám budeme přinášet květiny a radost do vašeho života.

Chládek
Zahradnické centrum
Zahrada plná květín, domov plný života



Přijďte si pro inspiraci do našich zahradnických center...

ZAHRADNICKÉ CENTRUM BRABEC, s.r.o.

www.brabeczc.cz

• Chrlická 875
664 42 Modřice
Tel.: 547 215 066
Fax: 547 216 979

ZAHRADNICTVÍ LÍBEZNICE

www.zahradnictvilibeznice.cz

• Mělnická 424
250 65 Líbeznice
Tel.: 283 981 844
Fax: 283 980 590

CHLÁDEK – ZAHRADNICKÉ CENTRUM

www.zahradnicke-centrum.cz

• Střešovická 47
162 00 Praha 6
Tel.: 235 351 032
Fax: 235 356 293

FLORA GARDEN s.r.o.

www.floracz.cz

• Boleslavská 1085
294 01 Bakov nad Jizerou
Tel, fax: 326 781 194
• Hradecká ulice 1145
506 01 Jičín
Tel., fax: 493 592 942

ZAHRAA DALISÝ

www.zahradalisy.cz

• Popovice
267 01 Králův Dvůr u Berouna
Tel., fax: 311 638 063

ZAHRADNICTVÍ DVOŘÁK A SYN

www.dvorakasyn.cz

• Stanová ulice
415 01 Teplice
Tel.: 417 539 930
• areál zimního stadionu
Rudolická 1700
434 01 Most
Tel.: 476 100 794

AZ GARDEN, s.r.o.

www.azgarden.cz

• Staročernská 200
530 03 Pardubice – Černá za Bory
Tel., fax: 466 616 193

ZAHRADNICTVÍ U KOPŘIVŮ, s.r.o.

www.zahradnictvisebrov.cz

• Šebrov 189
679 22 Lipůvka
Tel.: 516 431 735
• Brněnská 154
666 01 Tišnov
Tel.: 549 412 374
• Nám. Svobody 2
678 01 Blansko
Tel.: 516 410 539

FERENČÍK s.r.o.

www.ferencik.cz

• U Kabelovny 370
370 01 České Budějovice – Borek
Tel.: 602 779 652
Tel., fax: 387 222 794
• Žižkovo náměstí 118
374 01 Trhové Sviny
Tel.: 386 321 471, 602 779 674

